

Toespraak door Pierre Werner over de fusie van de uitvoeringsorganen (1966)

Caption: Pierre Werner, Eerste Minister van Luxemburg, vermeld in een redevoering gehouden in 1966 de fusie van de uitvoeringsorganen en de vestiging van bepaalde instellingen in Luxemburg.

Source: Bulletin de documentation. dir. de publ. Service Information et Presse-Ministère d'Etat. 30.06.1966, n° 8; 22e année. Luxembourg. "Discours de son excellence Monsieur Pierre Werner, Président du Gouvernement, ministre des Affaires étrangères", auteur:Werner, Pierre , p. 19-21.

Copyright: (c) Translation CVCE.EU by UNI.LU

All rights of reproduction, of public communication, of adaptation, of distribution or of dissemination via Internet, internal network or any other means are strictly reserved in all countries.

Consult the legal notice and the terms and conditions of use regarding this site.

URL:

http://www.cvce.eu/obj/toespraak_door_pierre_werner_over_de_fusie_van_de_uitsvoeringsorganen_1966-nl-3bofc5b1-a3dd-4be5-bb84-cbdc1feb163e.html

Last updated: 10/08/2016



Toespraak door zijne Excellentie de heer Pierre Werner, Voorzitter van de Regering, minister van Buitenlandse Zaken

Toen ik het in mijn toespraak voor de Kamer over het buitenlands beleid in de maand januari had over het fusieverdrag, verkeerden de Gemeenschappen nog in volle crisis en alles leek er toen op te wijzen dat de goedkeuring van dit verdrag niet één van de prioritaire doelstellingen was. De situatie van de Europese samenwerking heeft zich sedert dat debat gelukkig in positieve zin ontwikkeld, wat door de positieve houding van de Luxemburgse Regering met betrekking tot dit verdrag wordt bevestigd.

U herinnert zich ongetwijfeld nog dat de vertegenwoordigers van de zes Regeringen eind januari in Luxemburg samenkwamen nadat de communautaire werkzaamheden meer dan zes maanden hadden stilgelegen. Na afloop van hun vergaderingen in Luxemburg zijn zij erin geslaagd om hun meningsverschillen opzij te schuiven, zodat de communautaire werkzaamheden weer konden worden opgenomen daar waar ze in juni 1965 waren gestrand. Om rekening te houden met alle belangen die hier speelden, hebben de Ministers een programma uitgewerkt waarin de verschillende prioritaire taken tot op zekere hoogte worden gesynchroniseerd. De fusie van de Europese instellingen maakt deel uit van dat programma. De jongste Raden van de Economische Gemeenschap hebben een daadwerkelijke vooruitgang mogelijk gemaakt in alle belangrijke domeinen. Zelfs de problemen die sedertdien in het kader van de Atlantische Alliantie zijn ontstaan, konden het hervonden dynamisme van de gemeenschappelijke Markt niet afremmen. Door deze ontwikkeling kan zonder pessimisme worden uitgekeken naar de toekomst van de Gemeenschappen.

Wat met name de fusie van de instellingen betreft, hebben de regeringen er zich op vastgelegd al het mogelijke te doen om het verdrag dat op 8 april 1965 in Brussel werd ondertekend van kracht te laten worden. De daarbij genoemde datum was het begin van het tweede halfjaar van het lopende jaar. Voor dit akkoord gelden evenwel twee opschortende voorwaarden,

- de eerste (en vanzelfsprekende) was dat het verdrag door de zes parlementen moest zijn goedgekeurd;
- de tweede, dat de zes regeringen het eens waren over de samenstelling, het voorzitterschap en de ondervoorzitterschappen van de toekomstige enkele Commissie.

Het betrof hier een wezenlijke regeling om een machtsvacuüm tussen het einde van de ambtstermijn van de huidige uitvoerende functies en de indienstreding van het nieuwe executieforgaan te vermijden. Tot nu toe is het onmogelijk gebleken om de leden van het enkele executieforgaan in overleg aan te wijzen, en is het al helemaal onmogelijk gebleken om de persoon aan te wijzen die het voorzitterschap zou kunnen uitoefenen tijdens de door het verdrag vastgestelde cyclus van twee jaar.

In haar verslag beschreef de Commissie buitenlandse zaken de stand van zaken op met betrekking tot de ratificatie en de goedkeuring van het verdrag begin juni 1966. Ik zou vandaag duidelijk willen stellen dat het verdrag, na de instemming van de Tweede Kamer van het Nederlandse Parlement, de toestemming van de parlementen van vrijwel alle lidstaten heeft verkregen, behalve die van ons land. Ook de goedkeuring door de Nederlandse Eerste Kamer ontbreekt nog, maar die zal niet lang meer op zich laten wachten.

Na dit te hebben gezegd, zou ik een aantal aspecten van het fusieverdrag willen analyseren, voor zover dit na de zeer duidelijke toelichting over de motieven die u voorliggen, na het advies van de Raad van State en na het verslag van de Commissie buitenlandse zaken nog nodig is.

Een eerste vaststelling met betrekking tot het fusieverdrag is dat de identiteit van de drie verdragen en bijgevolg ook niet van de drie Gemeenschappen wordt aangetast. Maar de fusie zal het mogelijk maken om alle bevoegdheden die vroeger bij verschillende instellingen zaten, te bundelen bij twee organen (met name de enkele Raad en de enkele Commissie) die ieder, in hun specifieke actieterrein, instaan voor de specifieke normen van respectievelijk het Verdrag van Parijs en de twee Verdragen van Rome. De vraag

is gerezen of een dergelijke fusie van de instellingen niet zou leiden tot een vermenging van de bevoegdheden. Er wordt gevreesd dat de meer specifieke, supranationale bepalingen van de EGKS aan deze bevoegdheidsvermenging opgeofferd zouden worden. Deze vrees is onterecht, omdat het fusieverdrag maar één doel nastreeft, namelijk het bundelen van de bevoegdheden die uit de drie verdragen zijn resulteren. Maar aan de substantie van deze bevoegdheden wordt niet geraakt. Er zijn er die zullen zeggen dat de fusie van de organen zou kunnen leiden tot een nivellering van de bevoegdheden. Hierop zou ik op mijn beurt willen antwoorden met een vraag : waarom zou een dergelijke onduidelijkheid van bevoegdheden zich bij de voorzitter van de enkele Raad of de enkele Commissie voordoen, terwijl een vergelijkbaar fenomeen voor de Parlementaire vergadering of het Gerechtshof zich nog nooit heeft voorgedaan, terwijl deze twee instellingen zich in een identieke positie bevinden, omdat zij sedert 1958 geldigheid hebben voor alle drie Gemeenschappen ?

Is het overigens niet aan ieder van de zes regeringen om te waken over de strikte toepassing van alle bepalingen van de verdragen en om in voorkomende gevallen de rechten en de daaruit voortvloeiende bescherming middels de daartoe bestemde rechtsmiddelen in te roepen?

[...]

Op een ander gebied zou het ook nuttig kunnen zijn om aan te geven dat de fusie geen wijzigingen van de vertegenwoordiging van de Lidstaten in de Raad met zich meebrengt. Het voorstel is om de huidige leden van de Hoge Autoriteit en van de twee Commissies – 23 in totaal – te laten vervangen door 14 commissarissen. Uiterlijk drie jaar nadat het verdrag van kracht is geworden zal hun aantal worden teruggebracht tot 9. Volgens het verdrag is de ambtstermijn na deze vermindering een looptijd van vier jaar. Deze regelingen zullen op twee vlakken voor heel wat wijzigingen zorgen.

Aan de ene kant zal de samenstelling van het nieuwe executieforgaan plaatsvinden overeenkomstig de regels die reeds met de verdragen van Rome werden aanvaard. Het coöptatiemechanisme zoals wij dat nu binnen de EGKS kennen zal dan niet meer bestaan. Behalve enkele uitzonderingen heeft dit systeem nooit de verwachte resultaten opgeleverd. Het is nu aan de zes regeringen, en wel aan hen alleen, om over het Europese executieforgaan te beslissen, en wel zodanig, dat alle krachten en domeinen van Europa – politieke, economische, sociale en wetenschappelijke – erin zijn vertegenwoordigd.

[...]

Eén van de meermaals geuite kritiekpunten, is dat de fusie wel eens tot een verschuiving van de macht naar het executieforgaan zou kunnen verschuiven, ten koste van de invloed van het parlement. Hoewel het jammer is [...] dat wij de fusie van de uitvoeringsorganen niet hebben aangegrepen om de controlerende bevoegdheid van het Europese Parlement te versterken, dient te worden erkend dat het fusieverdrag zelf niet tot een verschuiving van de macht leidt. Aan hen die in dit verband willen wijzen op de afschaffing van het begrotingssysteem van de EGKS en haar orgaan, de « Commissie van de vier voorzitters », zou ik willen zeggen dat de procedure die door het EGKS-verdrag werd uitgewerkt, vrij sterk afwijkt van de algemeen aanvaarde elementaire regels die inzake openbare financiën in democratische staten worden gehanteerd. De Regering is bovendien van oordeel dat de algemene begrotingsprocedure tengevolge van de verdragen van Rome vooruitgang inhoudt, zowel op het vlak van de financiële techniek als op het gebied van de democratische controle door het Europees Parlement. Dit Parlement zal van nu af aan ook het begrotingsvoorstel van de EGKS moeten bespreken, terwijl het deze begroting tot nu toe niet te zien kreeg.

Na dit te hebben gezegd zou ik willen terugkomen op de eigenlijke grondslag van de ingreep die sommigen, op grond van een behoudende gezindheid die indruist tegen alle stromingen van het begin van de geschiedenis van de Europese organisaties, nog altijd in het geheim lijken te ontkennen. De Regering heeft met genoegen vastgesteld dat de Commissie van de Kamer een meer realistische houding aanneemt wanneer zij in haar rapport de nadelen opsomt van de scheiding van de uitvoerende instellingen van de drie Gemeenschappen. Er moet nu een einde komen aan deze versnippering van inspanningen en deze tegenstrijdige bevoegdheden, die te lang een rem hebben gezet op de werking van de Gemeenschappen in belangrijke sectoren, te beginnen met het energiebeleid.

In dit verband heb ik eerder in mijn laatste toespraak over het buitenlands beleid al gewezen op het advies dat de Hoge Autoriteit zelf in haar dertiende Algemeen verslag van 17 maart 1965 uitbracht. Terwijl zij van bij de start positief stond tegenover de initiatieven met betrekking tot de oprichting van een gemeenschappelijk executieforgaan en een gemeenschappelijke Raad voor de drie Gemeenschappen, wijst de Hoge Autoriteit er in dit document op dat zij hierin een interessante mogelijkheid ziet om de organisatie en de werking van de Europese instellingen te rationaliseren. Deze verklaring volgde op het belangrijke « Politieke verslag » dat in februari 1965 werd gepubliceerd en waarin de Hoge Autoriteit stelde dat de ontwikkeling van de economische en sociale integratie als zodanig veronderstelt dat er voor bepaalde sectoren een aangepast beleid in het kader van een algemeen beleid dient te worden uitgewerkt. Wat is er logischer, zo besluit de Hoge Autoriteit, dan het bundelen van de instellingen die belast zijn met de uitvoering van dat algemene beleid?

Maar we moeten niet alleen blijven stilstaan bij de praktische aspecten van het fusieverdrag ; er dient ook aandacht te zijn voor de politieke gevolgen ervan. Op langere termijn zal de fusie de geïntegreerde instellingen alleen maar meer gewicht geven. Deze gevolgen zullen minder voelbaar zijn voor de Raad van Ministers, waarvan twee delen feitelijk allang zijn samengevoegd. Het zal vooral de enkele Commissie zijn die meer prestige en een grotere uitstraling zal krijgen. De Europese executieforganen zelf hebben dit zeer goed aangevoeld : geen van hen heeft ernstige bezwaren gemaakt tegen de fusie.

In Luxemburgse politieke kringen is meer dan eens betreurd dat de fusie van de uitvoeringsorganen niet gepaard is gegaan met een akkoord tussen de zes Regeringen over de richting die de volgende fase van de Europese integratie, namelijk de fusie van de drie Gemeenschappen zelf, diende uit te gaan. [...]

En dan dienen wij nog te wijzen op een aspect van het fusieverdrag dat bijzonder belangrijk is voor ons land, te weten de Europese bestemming van de Stad Luxemburg. Op het ogenblik dat het fusieverdrag werd ondertekend, hebben de vertegenwoordigers van de zes Regeringen een formele beslissing genomen over de vestiging van een aantal instellingen en diensten van de Gemeenschappen. Deze beslissing, die werd genomen op basis van Luxemburgse voorstellen, is juridisch gebaseerd op de bepalingen van artikel 37 van het fusieverdrag, op grond waarvan de desbetreffende akkoorden eenstemmig door de zes Regeringen konden worden gesloten.

Zo is de vestigingsbeslissing daadwerkelijk verbonden aan het fusieverdrag zelf, waarvoor dus de goedkeuring van de zes Parlementen is vereist, wat ons alle nodige waarborgen geeft, zowel op het communautaire vlak als in de relatie met onze partners.

In de tekst van de beslissing en in de toelichting van de motieven van de Regering staat vermeld welke de instellingen, organen en diensten van de Gemeenschap zijn die in de toekomst in Luxemburg zullen worden gevestigd. Naast de politieke activiteiten van de Gemeenschappen, met de bijeenkomsten van de Raad en het behoud van het Algemeen Secretariaat van het Europees Parlement, kreeg onze stad nog twee duidelijke taken: een gerechtelijke, met het Hof van Justitie, en een financieel-bancaire met de Europese Investeringsbank.

Het ontstaan en de bevoegdheden van deze nieuwe instellingen werden in het kader van de bespreking van de begroting voor buitenlandse zaken in februari 1965 in de Kamer toegelicht. Men kan stellen dat de Luxemburgse voorstellen over het algemeen en zowel de huidige als de toekomstige betekenis ervan werden aanvaard.

Het is nu aan ons om te bewijzen dat wij de taak die wij in het kader van de nieuwe overeenkomsten toegewezen hebben gekregen, ook daadwerkelijk aankunnen. De nieuwe overeenkomsten geven op een heel wat formelere en explicietere manier dan de vroegere akkoorden aan dat de Stad Luxemburg één van de voorlopige zetels van de Gemeenschap is.